

Maahanmuuttajataustaisen ohjaus

Miten maahanmuuttajan ohjaus eroaa kantasuomalaisen ohjaamisesta?

Miten ohjaan henkilöä, jonka äidinkieli ei ole suomi?

Miten huomioin kulttuurisia eroja?

(suomalainen työelämä ja käytännöt, aikataulu, työturvallisuus)

Työpaikkaohjaajan rooli

- Työpaikkaohjaajalla (ja koko työyhteisöllä) on ratkaiseva rooli siinä, miten vieraskielinen oppija sopeutuu uuteen työpaikkaan
- **Kulttuurisensitiivisyys** – avoin suhtautuminen ja rohkea asenne uusiin tilanteisiin
- Oman viestinnän mukauttaminen vieraskielisen suomen kielen taitotasoa huomioiden
- Varaa enemmän aikaa ja myös kärsivällisyyttä, kommunikointi yleensä helpottuu kun opitte tuntemaan toisianne ja kuuntelemaan toistenne käyttämää kieltä

Selkeän kielen käyttö

- **Puhu hitaasti, selkeästi ja rauhallisesti**
- **Valitse mieluummin tuttuja sanoja** (ammattisanasto vahvistuu hiljalleen)
  - Yleinen käytäntö – sääntö, tapa
  - Viruttaa – huuhdella
  - Nukkari – huone, missä lapset nukkuvat päiväunet
  - Hämmentää – sekoittaa

- **Käytä lyhyitä lauseita**

Ota kattila. Siinä voit lämmittää keiton.

Vs. Ota kattila. Voit lämmittää keiton kattilassa.

Vs. Lämmitä keitto kattilassa.

- **Käytä mahdollisimman selkeitä muotoja, sanojen monimutkainen taivuttaminen voi vaikeuttaa ymmärtämistä**
- **Toista, kerro eri tavalla**
- **Painota tärkeitä asioita**

Selkeän kielen käyttö

- Anna esimerkkejä
- Anna ohjattavalle aikaa, muista itse myös kuunnella
- Puheen tukena voi käyttää:

kuvia

videoita

esineitä

piirtämistä

sanalistoja

-> kielenoppijaa voi kannustaa tekemään muistiinpanoja

Vinkkejä selkeän kielen käyttöön

“Otappa eka sieltä se iso kattila ja paa tuone hellalle se, nii ja mehän tarvima niitä kikherneitä net on tuola kuivavarastossa, net pittää liottaa, ja pane sitte se hella täysile”

Ota iso kattila (näytä millainen).

Laita kattila hellalle, lämpötila numero kuusi. (näytä).

Hae sitten kikherneet.

Ne ovat varastossa (näytä).

Ne täytyy liottaa eli laita ne kylmään veteen.

Esimerkkejä

- Yleinen käytäntö on, että...
- Sitte ko solet vieny välipalakärryn ja pyyhkiny net pöyät niin haappa sitte tuo kihveli ja harja ja lakaseppa net roskat jotka on puonu siittä pöyältä.
- Potilaat hoidetaan siinä järjestyksessä...
- Suojakäsineet on vaihdettava ja heitettävä roskeen jokaisen käyttökerran jälkeen
- Muista huomioida lasten allergiat ja ruokarajoitteet, ne lukee tuossa lapussa tuolla laatikossa.
- Yleensä me teemme näin...
- Pyyhi pöydät. Vie sitten välipalakärry. Lakaise lopuksi roskat. Tässä on rikkalapio ja harja.
- Hoidamme ensin nämä potilaat. Sen jälkeen hoidamme nämä.
- Vaihda aina uudet suojakäsineet. Heitä vanhat pois.
- **Allergia** tarkoittaa, että lapsi **ei saa** syödä jotakin ruoka-ainetta. Tästä listasta sinä näet allergiat.

Perehdytys ja kulttuuriset erot

- Varaa enemmän aikaa
- Kertaa asioita
- Käytä puhumisen tukena myös muuta materiaalia
- Ymmärtämisen varmistaminen
  - *"Ymmärsitkö?" -> kerro minulle, mitä teet seuraavaksi/näytä minulle mitä teet seuraavaksi*
- Kulttuurisia eroja voi ilmetä esimerkiksi työaikoihin, vaatetukseen, taukoihin ja sukupuolirooleihin liittyen. Niistä voi keskustella avoimesti ja rakentavasti.

Vieraskielisen ohjaamisen tueksi

- Varaa tarpeeksi **aikaa**
- Puhu luontevasti ja rauhallisesti
- Käytä yksinkertaista puhetta, **selkeää kieltä**
- Vältä murre sanoja, pitkiä lauseita ja vaikeita rakenteita
- **Käytä puheen tukena muita keinoja**
- Kiinnitä huomiota ohjeistukseen
- **Hyväksy** erilaiset ajattelutavat – toisaalta kerro myös miten Suomessa tulee toimia
- Hanki tietoa erilaisista kulttuureista, **ole rohkea**, ota selvää

Lähteet ja lisätietoa

[12 askelta selkokielellä opettamiseen](#)

[Maahanmuuttajat voimavarana työpaikalla. Opas kieli- ja kulttuuritietoiseen ohjaukseen.](#)

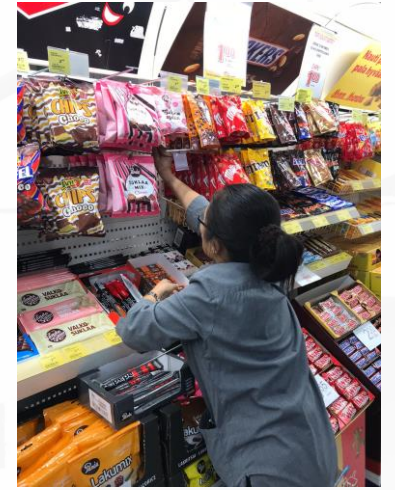
[Kielituki – Opas työpaikalle](#)

[Ohjaan.fi \(kielitietoinen ja monikulttuurinen ohjaus\)](#)

Suomen kielen tuki ja ohjaus työpaikalla

Suunnitellaan tuki ja ohjaus sekä opiskelijan, että työpaikan tarpeen mukaan.

Tuki on tiimityötä, jossa jokainen osapuoli oppii uutta ja vahvistaa omaa osaamista.

Ellinoora Köpman Ammattiopisto Lappia

Ellinoora Köpman
maahanmuuttajakoordinaattori ja
kouluttaja

Silta – siirtymät maahanmuuttajien
urapoluilla- hanke (ESR)

Ammattiopisto Lappia

040 685 2402

ellinoora.kopman@lappia.fi

